

'Geiten worden hier 6,6 jaar'

Tekst en foto: Wilma Wolters

6,6 jaar. Met dat getal verdienen Jan en Aafke van Tilburg uit Oude Tonge (ZH) de Duurzaamheidsprijs die zij tijdens het Nationaal Geiten Event 2016 uitgereikt kregen. Hun geiten zijn bij afvoer van het bedrijf gemiddeld het oudst in Nederland.

Jeannette van de Ven, voorzitter van de LTO-vakgroep Melkgeitenhouderij, reikte de prijs uit en roemde de prestatie van de Zuid-Hollandse geitenhouders. "Dit is een bijzonder hoge leeftijd, een uitzonderlijk resultaat." Van 198 bedrijven werd bekeken wat de leeftijd van melkgevende geiten (lactatienummer ≥ 1) bij afvoer is. Alle redenen van afvoer, dus ook slacht en sterfte, zijn hierbij meegenomen, als die plaatsvonden tussen augustus 2015 en juli 2016. De gemiddelde leeftijd bij afvoer van deze bedrijven was 3,8 jaar (3 jaar en 8 maanden). Jan en Aafke sprongen daar met hun biologische bedrijf met 6 jaar en 6 maanden duidelijk bovenuit.

Geen strenge selectie

Hoewel Jan niet had verwacht de meest duurzame geiten op stal te hebben, ging hij er wel van uit een bovengemiddelde leeftijd bij afvoer te halen. "We selecteren niet streng. De geiten moeten minimaal 0,75 liter per dag produceren, dan verdienen ze de voerkosten nog ruim terug. En hoewel we geen vaste ondergrens hebben en vooral kijken naar de instroom van jonge geiten, ligt de selectiegrens voor melk ergens tussen 1 en 2 liter. En eerstejaars gaan sowieso niet weg vanwege een tegenvallende productie, die krijgen altijd nog een kans." Eierproblemen of beengebreeken komen weinig voor als reden van afvoer. Bescheiden voegt Jan er nog aan toe: "Ik kan het me ook veroorloven om de dieren wat langer te laten lopen. We hebben ruimte in de stal; de dieren hebben nu de beschikking over 1,8 m² per dier. Op dit moment melken we 620 geiten, normaal gesproken is dat 650, en nu is ook de opfok wat aan de krappe kant."

Ook de omschakeling naar een dubbelvrije geitenstapel in 2006 helpt volgens Van Tilburg mee aan het resultaat van 6,6 jaar. "Er lopen gemiddeld nog veel dieren in de stal met geboortjaar 2005 of 2006. Die zijn onder-

tussen dus 10 jaar en brengen de gemiddelde leeftijd bij afvoer aanzienlijk omhoog."

Niet vet

Het gevaar dat op de loer ligt bij oudere (en duurgemolken) geiten is vervetting. De geiten van Jan en Aafke kun je niet vet noemen. Jan: "Nee, echt heel vette geiten zitten er niet tussen. Misschien helpt de weidegang daar aan mee. Ook krijgen biologische geiten maximaal 40 procent van de droge stof van hun rantsoen als krachtvoer gevoerd, en wij zitten daar nog onder. En wat wij aan krachtvoer geven, verstrekken we op basis van productie. Ook voeren we weinig mais, dat voorkomt denk ik ook vervetting." Het ruwvoer bestaat uit grasklaver dat de geiten in de wei eten en op stal vers krijgen gevoerd, en wat hooi. In de winter krijgen de geiten ook witlofpennen en de laatste week van augustus was het echtpaar net begonnen de dieren wat snijmais bij te geven. "De herfst is voedingstechnisch altijd wat moeilijker. Om de conditie op peil te houden, komt er nu wat mais in het rantsoen."

Productie en opfok

De 620 melkgeiten die Jan en Aafke op dit moment aan de melk hebben, gaven in 2015 gemiddeld 950 liter. Dat is netjes voor een biologisch bedrijf, erkent ook Jan. Minder tevreden is hij over de opfok. "De jaarlingen hebben te weinig ontwikkeling bij aflammeren. Dat komt misschien de duurzaamheid ten goede, maar de productie niet. We geven ze daarom nu een wat zwaardere brok." De opfok is voor de Zuid-Hollandse geitenhouders een dure periode. "Biologische melkpoeder kost meer dan 5 euro per kg. Daarom zal het voor ons eerder lonend zijn om geiten wat langer aan te houden dan voor een gangbaar bedrijf." ♪

Jan en Aafke bij hun geiten in de wei, die gemiddeld bij afvoer van het bedrijf 6,6 jaar zijn.